

Etkammer: Frankrig 1791 og 1793, Estland 1920, Letland 1922, Litauen 1922, de schweiziske kantoner, Luxemburg 1868, Sovjetunionens republikker, Finland 1919, den australske ledstat Queensland 1922, Spanien 1931, og nogle lilleputstater. En blanding af et- og tokammersystem forekommer i Norge (1814) og Island.

Tokammer: Førstekammeret kan være

A. *Aristokratisk herrehus* med arvelige eller livsvarige medlemmer udnævnt af kronen, f. eks. England og de konstitutionelt-monarkiske forfatninger fra det 19. århundredes første halvdel. I afsvækket form endnu i flere britiske dominions, i hvilke førstekammerets medlemmer udnævnes af generalguvernøren (regeringen), som regel for livstid. I forbindelse med det parlamentariske regeringssystem taber den kongelige udnævnelse dog den konservative karakter, der oprindeligt i de konstitutionelle monarkier var forbundet hermed. Typen nærmer sig herved den demokratiske. Ud fra demokratiske synspunkter må dog denne metode til besættelse af førstekammeret forekomme inadækvat. Kammerets politiske præg kommer på tilfældig måde til at afhænge af, hvilket parti der er ved magten i tilfælde af et medlems afgang ved død eller på anden måde.

B. *Konservativt overhus*, folkevalgt, men udgået af en kvalificeret valgret til beskyttelse af det besiddende mindretal, f. eks. det danske landsting 1866—1915.

C. *Demokratisk førstekammer* udgået helt eller tilnærmelsesvis af samme valgret som andetkammeret. Der kan igen udsøndres tre undertyper, eftersom førstekammeret er baseret på:

- 1) højere valgetsalder (Czekoslovakiet 1920, Polen 1922),
- 2) indirekte valg gennem kommunalråd (Frankrig, Belgien, Holland, Sverige),
- 3) direkte valg i større kredse og for længere tid med successiv afgang (de fleste amerikanske ledstater).

En særstilling indtager endelig

D. *Det føderative tokammer* (Schweiz, U.S.A., den australske forbundsstat m. fl.). Når enkeltstaternes suverænitet er stærkt begrænset, således at deres myndighed nærmer sig det sædvanlige provinsielle eller kommunale selvstyre, glider denne type over i den, der bygger på valg gennem kommunalråd. Det kan således være tvivlsomt, om man vil regne senatet i den sydafrikanske union til den ene eller den anden type.

II. Har et førstekammer nogen eksistensberettigelse i en konsekvent demokratisk stat?

Som nævnt rejser den stigende tilnærmelse mellem de to kamre det spørgsmål, om førstekammeret herefter har nogen eksistensberettigelse i en konsekvent demokratisk stat. Når også førstekammeret henter sin politiske autoritet fra den almindelige folkevilje, synes det overflødig som et blot „ekko-ting“. Fra venstreorienteret side har man som bekendt også draget denne konsekvens af de demokratiske principper. Man har betragtet førstekammeret (landstinget) som et blot historisk betinget rudiment og i etkammersystemet set folkestyrets rationelle fuldendelse.

Denne opfattelse har modsætningsvis fundet en vis bekræftelse deri, at forsvaret for bibeholdelse af et førstekammer (landsting) som oftest har været ført ud fra kravet